

سرشناسنامه:	مظفری، علی اکبر، ۱۳۴۶-
عنوان و پدیدآور:	ارقام شناسی در میوه‌ها/ مولف علی اکبر مظفری.
مشخصات نشر:	دانشگاه کردستان: ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری:	۵۲۸ ص: جدول، مصور.
شابک:	۵۲۰۰۰ ریال: 964-2797-00-3
یادداشت:	فیپا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	میوه‌ها -- تنوع.
موضوع:	گیاهان -- تنوع.
شناسه افزوده:	دانشگاه کردستان.
رده‌بندی کنگره:	۴ الف ۶ م / ۳۶۱ SB
رده‌بندی دیویی:	۶۳۴/۰۴۷
شماره کتابخانه ملی:	۳۷۳۷۴-۸۵م

ارقام شناسی در میوه‌ها (روش بررسی: تمایز، یکنواختی و ثبات)

تألیف: دکتر علی اکبر مظفری

ناشر: انتشارات دانشگاه کردستان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۵

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

ناظر فنی چاپ: علیرضا صالحی

شابک: ۹۶۴-۲۷۹۷-۰۰-۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۵
آلبالو، گیلان	۹
آلبالو نم‌دین	۲۳
آلو، آلوچه	۳۷
زردآلو	۷۵
زردآلو ژاپنی	۹۳
هلو و شلیل	۱۰۹
بادام	۱۳۱
سیب	۱۵۱
پایه‌های سیب	۱۷۵
گلابی	۱۸۷

۲۰۹	گردو
۳۱	پسته
۲۵۰	فندق
۲۷۱	انگور
۳۱۳	انگور فرنگی (ریب انگور) سیاه
۳۲۷	کیوی
۳۴۳	توت فرنگی
۳۶۱	Sea-buckthorn
۳۷۳	Honeysuckle
۳۸۵	مرکبات
۴۱۵	موز
۴۵۵	خرمالو
۴۷۵	انجیر
۵۰۷	چای

۷۲	توت فرنگی
۵۷	توت فرنگی
۶۴	توت فرنگی
۲۰۱	توت فرنگی
۱۶۱	توت فرنگی
۱۵۱	توت فرنگی
۵۷۱	توت فرنگی
۷۸۱	توت فرنگی

پیشگفتار

حمد و سپاس خداوند متعال را که توفیق خدمت به دانشجویان، محققین و پویندگان راه علم و دانش را به بنده عطا فرمود تا بتوانم خدمتی ناچیز به جویندگان علم و دانش نمایم.

در ایران برخی فن اصلاح نباتات را فقط مرتبط با اصلاح نباتات زراعی می‌دانند و بس، در حالی که علم اصلاح نبات یعنی اصلاح کلیه گیاهان، اعم از باغی، زراعی، جنگلی، مرتعی و دارویی. در خیلی از کشورها این علم مفهوم و راه واقعی خود را پیدا کرده است. در ایران بجز تحقیقات پراکنده کارهای اصلاحی چندانی در زمینه گیاهان باغی انجام نگرفته است.

انگیزه تالیف این اثر، نبود اطلاعات کافی و منسجم برای شناخت ارقام در برنامه‌های تحقیقاتی و اصلاحی دانشجویان و محققانی بود که در زمینه شناسایی ارقام فعالیت می‌نمایند، بود. در ایران منابع و اطلاعات استاندارد لازم برای شناخت ارقام یا وجود ندارد و یا ناقص و پراکنده می‌باشد به گونه‌ای که محققین کشورمان بتوانند از آن استفاده نمایند. می‌توان گفت باغبانی، علم، هنر و حرفه تولید گل، میوه و سبزی است و علم اصلاح نباتات علم بهینه نمودن آنها.

تنوع ژنتیکی گیاهان و تنوع ارقام امروزه به حدی وسیع می‌باشد که در بعضی از گیاهان باغبانی شمار ارقام به چند هزار می‌رسد، بطوریکه هرکدام دارای خصوصیات و ویژگیهای خاص خود می‌باشند. هر یک از ارقام یا ژنوتیپ‌ها تحت یک سری شرایط زنده و غیر زنده قابلیت‌های متفاوتی نسبت به دیگری از خود نشان می‌دهند. لذا شناخت ارقام امروزه در علم باغبانی امری اجتناب ناپذیر است. از طرف دیگر با پیشرفت تکنولوژی و تغییر سیستم زندگی بشر و ابداع روشهای جدید کاشت، داشت و برداشت، روز به روز بر تنوع ارقام افزوده می‌گردد و پیوسته ارقام جدید جایگزین ارقام قدیمی‌تر می‌گردد، از این رو باعث سردرگمی محققین و پژوهشگران می‌گردد. بر این اساس مولف در سدد بر آمد که نسبت به جمع آوری و تالیف آخرین اطلاعات مربوط به ارقام

شناسی میوه مطابق با آخرین استانداردهای جهانی از منابع مختلف از جمله روسی و انگلیسی جمع آوری و به شیوه‌ای حتی الامکان یکنواخت برای تمام گونه‌های مندرج در این اثر نگاشته شده است.

بخشهای مختلف این کتاب بطور کاملاً مستقل از همدیگر نگاشته شده است و هیچگونه ارتباطی بین آنها وجود ندارد. فقط دو نکته مهم که در مورد تمام بخشها یکسان می‌باشد در ابتدای کتاب مورد توجه استفاده کنندگان محترم قرار گرفته است تا از تکرار مکرر در هر فصل خود داری گردد. این کتاب می‌تواند مورد استفاده کلیه محققین و پژوهشگرانی قرار گیرد، که با اهداف مختلف در رابطه با شناخت، یکنواختی، ثبات و تمایز ارقام گوناگون، پژوهش و تحقیق می‌کنند. این کتاب می‌تواند به عنوان یک مرجع برای تمایز و تشخیص ارقام چه بصورت مقایسه‌ای در کلکسیون و چه بصورت جداگانه در خصوص یک رقم خاص وارد شده از خارج و یا تولید شده توسط محققین داخلی و نیز برای مقایسه دانه‌های حاصله از برنامه‌های اصلاحی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین در مراکز تحقیقاتی، دانشگاهها و موسساتی که دارای کلکسیونی از انواع ارقام یک گونه خاص میباشد، می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. دانشجویان تحصیلات تکمیلی، محققین و اساتید محترم می‌توانند بدون در نظر گرفتن برخی از توضیحات ابتدای هر فصل مانند " ماده مورد نیاز " و " گروه بندی ارقام "، از بخشهای دیگر آن مثلاً: " جدول صفات "، " روشها و بررسیها " و " تشریح و روشهای انجام محاسبات " در برنامه‌های تحقیقاتی خود بهره گیرند. در بخش " جدول صفات " علاوه بر ذکر صفت و میزان و یا نحوه بروز هر صفت، در ارتباط با درجه بروز آن صفت، رقم یا ارقام معروف و شناخته شده در سطح بین الملل به عنوان مرجع معرفی شده‌اند؛ همچنین برای هر صفت اعدادی به عنوان شاخص که نشان دهنده شدت بروز آن صفت می‌باشد درج شده است که این اعداد استاندارد و غیر قابل تغییر می‌باشند. این اعداد کدهائی هستند که نمایانگر میزان بروز آن صفت می‌باشند و تجزیه و تحلیل‌های آماری را با

شدت بروز یک صفت حدواسط آن صفت باشد عمدتاً از کلمه "متوسط" استفاده شده است.

آنچه که در این کتاب نگاشته شده است، بر گرفته از معتبرترین منابع خارجی است ولی با این وجود، نمی‌تواند خالی از عیب و نقص باشد. کلمات و اصطلاحاتی که در زبانهای انگلیسی، روسی و یا آلمانی و فرانسوی برای بخشهای مختلف به کار برده شده است در زبان فارسی معادل سازی مناسبی صورت نگرفته است. مثلاً: در سطح خارجی NUT گردو، عمق شیار کناره‌های بالشتک روی شکاف NUT گردو، که در زبان انگلیسی، "groove" و در زبان روسی "бородка" نامیده میشود کلمه یا اصطلاح معادل آن در زبان فارسی وجود ندارد، لذا مولف برای بیان آن به جای کلمه از جمله استفاده نموده است و نیز گاهی دو کلمه یا اصطلاح را یک معنی نوشته اند. با این وجود سعی بر آن شده است که معادل آنها از معتبرترین منابع فارسی استخراج شود. راهنمایی، تذکرات و پیشنهادات خوانندگان محترم موجب امتنان است.

در پایان از آقای مهندس خالد گویلی کیلانه به خاطر همکاری و تایپ این اثر کمال تشکر و سپاسگذاری را دارم.

علی اکبر مظفری

استادیار گروه باغبانی دانشگاه کردستان